

Luk 1,26-38 Salvátor 24.12.17

26 Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl Gabriel poslán od Boha do Galilejského města, které se jmenuje Nazaret, 27 k panně zasnoubené muži jménem Josef, z rodu Davidova; jméno té panny bylo Maria. 28 Přistoupil k ní a řekl: "Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou."

29 Ona se nad těmi slovy velmi zarazila a uvažovala, co ten pozdrav znamená.

30 Anděl jí řekl: "Neboj se, Maria, vždyť jsi našla milost u Boha. 31 Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. 32 Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. 33 Na věky bude kralovat na rodem Jákobovým a jeho království nebude konce."

34 Maria řekla andělovi: "Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?"

35 Anděl jí odpověděl: "Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží. 36 Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná. 37 Neboť 'u Boha není nic nemožného'."

38 Maria řekla: "Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova."

Neboť u Boha není nic nemožného...

- takhle to teď slyšíme spolu s nazaretskou Mirjam, zvanou tradičně Marie. Ona devět měsíců před Ježíšovým narozením, my na 4. adventní. U Boha není nic nemožného. Přesněji, jeho slovo se neukáže jako bezmocné.

Vánoce prožíváme jako svátky, kdy se nemožné stává možným - ale tak nějak bezmocně. Dětsky. Pohádkově. Jakoby se nehodily do světa, kde se to důležité prosazuje často právě **mocí**: Chceš-li něčeho dosáhnout, musíš na to mít patřičný vliv, pozici či prachy. Pak můžeš třeba i den před svátky rušit místa a propouštět lidi.

Z těchhle nelítostných poměrů, kde vládne vliv, pozice a prachy, jakoby ty vánoční svátky dávaly na pár dní vydechnout. Jakoby nechaly člověka spočinout v iluzi, že se ještě někde vyskytují oázy laskavé lidskosti (stačí se jen patřičně dojmout na příběhem Jezulátka a život se může dát tak nějak do pořádku...). Jenže pak vánoční rituály, pohádky a oblíbené příběhy nepředstavují nic jiného, než pouhé lákadlo, jemuž vzhledem k zkušenostem celého předchozího roku není radno moc věřit. „Že by pravda a láska tentokrát zvítězila, tomu věřím asi tak stejně, jakože se tahle zapatlaná kuchyň sama uklidí,“ poznamenal na okraj podobných očekávání Jan Burian.

A zrovna tak nevěřičně se ptá Mirjam, jen co vyslechla první část andělského zvěstování: Jak se to může stát, když k tomu ohlášenému jednorozenému nemám muže?

Dobře jí rozumíme:

Kolikrát už jsme nechali v sobě vzbudit naději, očekávání (někdy mesiášského kalibru), aby to pak nějakí cynici chladnokrevně zadupali do bláta? A kolikrát jsme věřili třeba i tomu, že to Pán Bůh s tou láskou a pravdou myslí vážně, abychom pak zjistili, že spousta věcí běží postaru, naše vlastní běsy a neschopnosti nevyjímaje? Kde je? - ta moc pravdy, moc lásky? Jak může nastat? Jak se to může stát?

Jak se to může stát?

Tos' nechodila na náboženství, Mirjam?, odpovídá nám i jí anděl. Zapomněla jsi z biblické dějepavy, jak tři andělé Boží přišli na oběd za 100letým Abrahamem, že do roka a do dne bude chovat vlastního syna? Nepamatuješ, jak se tomu tehdy Sára hořce vysmála? „To spíš uvěřím tomu, že se tahle zapatlaná kuchyň sama uklidí, než že by nám s Abrahamem mohla být dopřána ratolest,“ pochechtávala se tenkrát hořce. Jenže pro Hospodina tahle lidská skepse, zahořklost a semletost tisícerymi špatnými zkušenostmi není rozhodující.

Ještě je tu jeho předivná moc. Moc, pro niž v takovou chvíli není nic nemožné.

A my jsme tu teď od toho, abychom si skrytou blízkost té moci nechali spolu s Marií připomenout a oživit: Moc, jež dá povstat životu i tam, kde se podle našeho úsudku nemá z čeho zrodit. Moc záchrany a milosrdenství, působící tam, kde to nedokážu já sám čekat, kde mé srdce spíš než úrodnou půdu připomíná planý úhor. Tahle moc, jež překonává především skepsi nevěřících věřících, ta provází příběh Boha Abrahamova, Izákova a Jákobova a Otce Ježíše Krista od začátku. A ke slovu přijde právě tehdy, když už ji nikdo nedokáže vnímat, věřit jí, natož aby se podle ní zařídil.

Nemluví se o té moci pořád dokola. Nevystavuje se na odiv jak předvolební billboard. Necpe se před oči do omrzení. Ale teď je tu, a nám se připomene právě tehdy, když Boží lid sám od sebe nedokáže těm krásným Božím slibům věřit. Protože jsou příliš krásné, a otevírají obzory, na něž se sami neodvažujeme myslet.

Proto o blízkosti té moci mluví anděl jako o **zastínění**. *Moc nejvyššího tě zastíní.*

Nevyhrožuje božsky mocnou převahou. Zemětřesením, vichřicí. Nevyhazuje z práce s arogancí novopečeného šéfa. Nezastrašuje rachocení zbraní, neohromuje výši bankovních kont. Dokonce ani nevyčítá chabou víru.

Moc nejvyššího tě zastíní.

Zazní jako hlas tichý a jemný, který najednou musíš vzít vážně. Je v něm něco z Boží něhy. Z něhy Ducha svatého, však ten duch je v řeči bible "ona": *ruah*. Spočine jak holubice, ne jak dravec. A najednou víš, teď je doopravdy při díle náš Bůh. Jeho milosrdná něha, slitovnost, věrnost nám lidem, a odpuštění, jež dá povstat životu, kde jsme k němu nevytvořili podmínky ani náhodou. (Ani my věřící.)

Hle, jsem služebnice Páně,

odpovídá Mirjam, když jí to všechno došlo. Dávám se tomu slíbenému narození do služby, nebudu bránit zastínění mocí předivnou, co mne obestírá.

Čemu se Marie dává do služby?

Pochopila: Jsem tu, abych přijala to, co zaznívá z Ducha svatého - abych se otevřela tvůrčímu slovu o tom, co tu ještě nebylo.

Otevírá se slovu, jež se stane skutkem, na který rozhodně není nikdo připraven. Ona ho v této chvíli přijímá se všemi provokativními důsledky, jež přinese (o nich mj. bude mluvit i píseň, kterou za chvíli vyzpívá). Stala se Boží **podloutnicí** a přijala riskantní úkol propašovat ve svém životě do tohoto světa spásu.

Co to do našeho světa a každodenního žití s tím spasitelem propašuje?

Boží blízkost. Empatickou - i šokující. Obživující - i napravující. Soudící i odpouštějící. Jako pravdu, když se žití začne zplošťovat v přizpůsobivosti a lžích. Jako napřímení, když už cítíš jen náklad a tlak, co tě pořád ohýbá.

Jako přátelství, když už jsi přestal komukoli věřit. Jako vstřícnost vůči novým lidem, když sis začal zpívat, nejlíp je mi, když se starám sám o sebe.

Pána Boha jako přítele, když ho všelijací náboženští papaláši proměnili v nadřazeného soudce, majetek církevní instituce - nebo kýčovitě jezulátko.

Boží svobodu. Svobodu, která byla počata právě s tou něhou. Svobodu, jež vysvobodí tak, že se prostě můžeš beze strachu nadechnout. Narovnat - a začít lidsky žít bez těch nekonečných otázek, zda se to vyplatí, zda není lepší držet ústa a krok. A s tou svobodou propašuje i vysvobození z rezignace, co na nás umí lehnout jak temná deka, jež našeptává, ty vaše snahy o spravedlnost a milosrdeství jsou stejně odsouzeny dopředu k nezdaru..

A v neposlední řadě propašuje - **naději**. Ten narozený bude otevírat oči, unavené zklamáním. Ochromené a oslepené opakujícími se obrázky lži.

Obnoví ta okoralá skeptická srdce, co se už tolikrát zklamala. Co při pohledu na vlastní kuchyň, žití i svět kolem nevěří, že by s tím bincem nějaký Pán Bůh mohl něco spravit. Naději, že nás nic nemůže odloučit od něžné vysvobozující lásky Boží, která je s námi v Kristu Ježíši.

A jeho království nebude konce,

slíbil anděl skoro na začátku, ale nám se dnes hodí tímhle výhledem ukončit. A kralování téhle blízkosti, svobody a naděje - nebude konce. Protože Hospodin, Bůh Abrahamův - Bůh skeptické Sáry - Bůh lidu, co ho tolikrát pokládal za Ba bezmocného, nechopného, lhostejného - Bůh Mirjam, co se mu právě dala do služby - Otec Ježíše Krista - není rezignovaný ani bezmocný, jde-li o naplnění toho, co slíbil. A čím míň je to pro nás uvěřitelné, tím víc si dá záležet na tom, aby se to stalo skutečností. S tímhle výhledem smíme vítat počatého a narozeného Ježíše: Jeho království nebude konce. Poslední slovo nemá žádná arogance moci (byť se tak snadno prosadí), ani rezignace věřících, ani cynismus nevěřících, ale Můj Pán: on všechny svolá - ráno, až se rozední. A jako

ochutnávku toho rána nám zanechal vánoce. Aby nás už teď, dopředu, potkávala ta předivná moc důvěry, že u Boha není nic nemožného.

Amen.

Píseň 266,1+6

In: Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci, zvítězil svou pravici, svou svatou paží! Hospodin dal poznat svoji spásu, zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost, na své milosrdenství se rozpomenul, na svou věrnost domu Izraele. Spatřily všechny dálavy země spásu našeho Boha. Amen (Ž 98, 1nn)

Píseň: 98

Modlitba

Náš Bože, přicházíš a oslovuješ, i když tě nečekáme. Rozsvěcíš světlo záchrany, když by ještě správně měly panovat tmy beznaděje a viny. Dáváš zaznít písničky o tvé blízkosti, když my s tebou ještě vůbec neumíme počítat. Dáváš sklízet ovoce lásky a milosti, když by mělo vyrůst leda bodláčí lidské zahořklosti a nevíry. Jsi s námi, i když nám připadá, že jsme zůstali sami na život, každodenní starání, ba i na víru.

Tento tvůj překvapivý příchod dnes slavíme. Vítěznou blízkost Spasitele uprostřed lidské bezradnosti a tváří v tvář přesile zla. Buď tedy s námi svým Duchem, ať příběh evangelia potkáme jako událost životodárnou, mocnou, pravdivou a rozhodující - uprostřed všeho, co mate a nalhává, že jsi kdesi daleko pryč. AMEN

1. čtení Gn 18,1-4.9-14

Píseň 304

kázání

Píseň 627

Ohlášení

Přímluvy - Kyrie eleison

Připojte se k prosbám společným zpěvem, *Kyrie eleison!*

Otče náš

Poslání 2K 12,7-10

Požehnání

Pokoj i láska a víra od Boha Otce a Pána Ježíše Krista. Milost všem, kdo nepomíjející láskou milují našeho Pána JKa. AMEN

Píseň 297,3